

Projectvoorstel Aanpassing SKC

Oktober 2018

Projectplan Aanpassing SKC

Opdrachtgever: College van Bestuur
Projecteigenaar: Stuurgroep Studiesucces
Status: Concept
Verspreiding: Rosemarie Moonen, Romy Swaghoven, Chantal Gorissen, Linda Oosterwijk, Evelyne Meens, Elkie Blokhuis, Stephanie Duisters, Dimphy Hooijmaijers en José Theulen.

Versiehistorie

Versie	Datum	Auteur	Opmerking
Concept 1.0	25-10-2018	Romy Swaghoven en Chantal Gorissen	
2.0	20-11-2018	Chantal Gorissen	Verwerking opmerkingen projectgroep

Recensiehistorie

Versie	Datum	Auteur	Opmerking

Inhoudsopgave

1	Projectdefinitie	4
1.1	Achtergrondinformatie	4
1.2	Projectdoelstelling	6
1.3	Noodzaak en urgentie	6
1.4	Impact	6
1.5	Belanghebbenden	6
1.6	Kritische succesfactoren, randvoorwaarden en beperkingen	7
1.7	Scope en samenhang.....	7
2	Projectbeheersing.....	8
2.1	Gekozen aanpak en tijdsplan	8
2.2	Projectorganisatie en bijbehorende governance	9
2.3	Projectbegroting Warm Welkom.....	9

1 Projectdefinitie

1.1 Achtergrondinformatie

Vanuit het ministerie OCW worden de hoger onderwijsinstellingen gevraagd om bij te dragen aan het terugdringen van studie-uitval en het switchen tussen studies. Fontys Hogescholen heeft in haar visiedocument Fontys Focus 2020 en de beleidsnotitie Fontys Focus Student opgenomen dat het een doelstelling is dat iedere student op basis van zijn talenten de juiste studiekeuze maakt en dat studenten zich bij Fontys optimaal kunnen ontplooiën. Fontys heeft daarbij als uitgangspunt om groot zijn in kleinschaligheid en groei van de student te stimuleren door aandacht en uitdaging. Persoonlijk contact, de begeleiding van de studenten en de verbinding met elkaar staan daarbij centraal. Fontys is de persoonlijkste hogeschool.

Verschillende wetenschappelijk inzichten laten het volgende zien:

- Overgangen vormen een kwetsbare schakel in de schoolloopbaan. Door studenten goed voor te bereiden op de overgang, te ondersteunen tijdens de overgang, en te begeleiden na de overgang, wordt voorkomen dat de overgang een onnodig struikelblok vormt (Elffers, 2016);
- Transitie naar het hbo laat zien dat de (kwaliteit van) motivatie van studenten daalt, maar dat sociale en academische integratie intrinsieke motivatie kunnen verhogen (Meens, 2018).
- Academische en sociale integratie vormt een belangrijke factor vormt voor studiesucces (Tinto, 2012; Dennis, Phinney, & Chuateco, 2005), omdat de periode van de overgang naar het hbo veel vraagt van een startende student (Tinto, 1993).
- Tegemoet komen aan de drie basisbehoeften autonomie, verbondenheid, en competentie dragen bij aan de motivatie (Meens, 2018) en dit leidt tot persoonlijke groei (Deci, Ryan, 2002).
- Belangrijke factoren tijdens een warm welkom, zoals de sociale omgeving, kunnen zelfs als beschermende factor werken. Deze factor is voor studenten vaak een reden om op de opleiding te blijven (Meens, 2018).
- Om studiesucces te behalen, moet er niet alleen voor de poort, maar ook zeker direct na de poort aandacht zijn voor begeleiding, aangezien slechts de helft van de studenten zich in de twee jaar voor start studie oriënteert op fysieke activiteiten als open dag, meelopen en proefstuderen (bron: eigen Fontys cijfers) en dus alsnog na de poort matching en begeleiding nodig heeft (Meens, 2018). Verder zien we aan de switch en uitvalcijfers dat begeleiding na de poort heel belangrijk is.

De Studiekeuzecheck

Fontys heeft met ingang van studiejaar 2013-2014 de Studiekeuzecheck (SKC) ingevoerd, als onderdeel van de Wet Kwaliteit in verscheidenheid. Met het oog op het terugdringen van uitval wil Fontys met de Studiekeuzecheck (SKC) de volgende drie geformuleerde doelstellingen realiseren:

1. Binding aangaan voor de poort
2. De juiste student op de juiste plek
3. Een vliegende start van de studie bewerkstelligen

Huidige invulling

De huidige SKC bij Fontys bestaat uit drie elementen: (1) een online vragenlijst na aanmelding, (2) een contactmoment en (3) een onderbouwd advies. De online vragenlijst is in principe gelijk voor alle opleidingen en gaat onder andere over interesses en vaardigheden, motivatie, studiehouding en studie-aanpak. De resultaten van deze vragenlijst worden bestudeerd door de intaker, die op basis daarvan een persoonlijk gesprek voert met de aanmelder. Het persoonlijke gesprek is de kern van de studiekeuzecheck: een getrainde en geïnformeerde intaker bepaalt het studiekeuzeadvies op basis van dit gesprek. De informatie uit de vragenlijst is enerzijds slechts input voor het gesprek, maar tegelijkertijd wel heel belangrijk: de vragenlijst is een hulpmiddel om de juiste vragen te kunnen stellen in het gesprek. De vragenlijst maakt het gesprek juist persoonlijk. Opleidingen kunnen op de dag van het persoonlijke gesprek nog meer activiteiten organiseren, zoals proefstuderen, een extra toets, een rondleiding door ouderejaars studenten of een groepsgesprek.

Het advies wordt uiteindelijk bepaald op basis van het beeld dat de intaker zich in het gesprek vormt van de aanmelder. In het opleidingsdeel van de onderwijs- en examenregeling (OER) staat beschreven op welke criteria het advies wordt gebaseerd. Er kunnen vier mogelijke adviezen worden gegeven: Goede match (A), Goede match met aandachtspunten (B), Twijfel (C) of Geen goede match (D). Het advies wordt veelal direct mondeling en schriftelijk aan het einde van het gesprek gegeven. Deelname aan de studiekeuzecheck is verplicht voor voltijd associate degree studenten en bachelorstudenten; voor wie zich pas aanmeldt na 1 mei in het hoger onderwijs kan het advies bindend zijn.

Evaluatie-inzichten

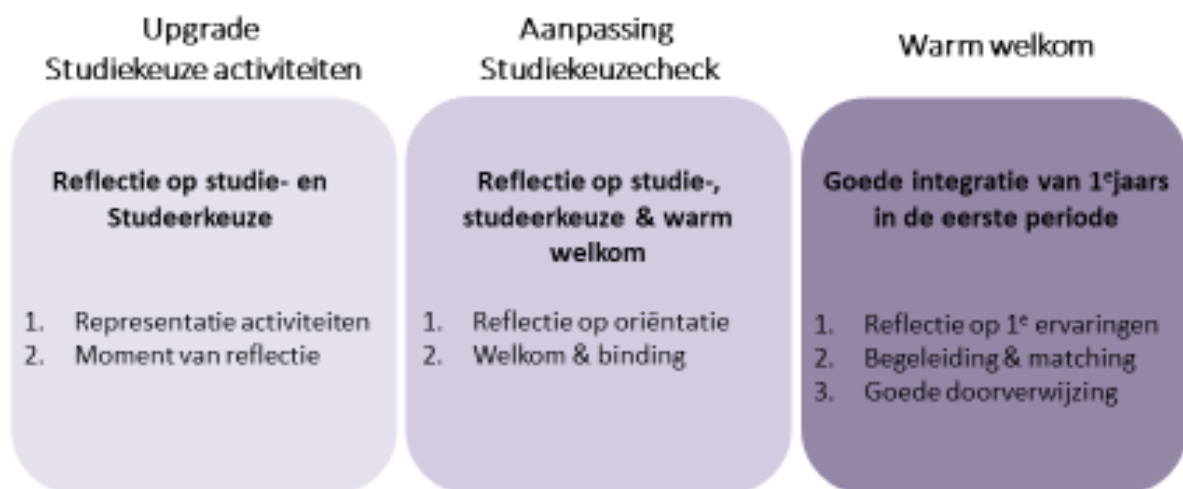
Uit evaluaties blijkt dat de SKC twee van de drie doelstellingen, ondanks de vele inspanningen vanuit de instituten, niet worden behaald. Het gaat hierbij om doelstelling 2. *De juiste student op de juiste plek* en doelstelling 3. *een vliegende start van de studie*. Doelstelling 1. *Binding aangaan voor de poort* wordt wel behaald. De redenen hiervoor zijn:

Het blijkt uit de SKC dat studenten de motivatie voor hun studiekeuze vooral baseren op verwachtingen in plaats van ervaringen met de opleiding of het toekomstig beroepenveld. Hierdoor hebben studenten vaak een ander of niet volledig beeld van de opleiding met als gevolg dat zij aan een studie starten die niet altijd de juiste blijkt te zijn. Daarnaast blijken de studenten het A-B-C-D advies te ervaren als een intake/sollicitatieprocedure die zij moeten behalen, wat sociaal wenselijke antwoorden tijdens het gesprek bevordert. Hierdoor is het voor de intaker lastig om te herleiden of de student bij de aangemelde opleiding op zijn plek zit.

Binding voor de poort ervaren de studenten wel door het persoonlijke contactmoment, wat het gevoel van een warm welkom geeft. Dit blijkt een positief effect te hebben op de sociale integratie van de nieuwe student.

Doorontwikkeling

Er is geconstateerd dat er voor het realiseren van de drie doelstellingen meer nodig is dan het aanpassen van de SKC. Om alle drie de doelstellingen te behalen zijn er meer realistische studiekeuze activiteiten nodig waarop gereflecteerd kan worden, verder moeten zowel de vragenlijst als het contactmoment van de SKC zich meer richten op reflectie en het opdoen van betekenisvolle ervaringen met daarbij persoonlijk contact, wat het gevoel van een warm welkom stimuleert. Ook zal de begeleiding in de eerste fase van de studie op verschillende punten geïntensiveerd moeten worden. Hiervoor worden 3 projecten vormgegeven, waaronder de Aanpassing SKC, die in samenhang gerealiseerd moeten worden. Figuur 1 geeft de drie projecten weer die hiervoor nodig zijn:

Figuur 1. De drie projecten die in samenhang de doelstellingen nastreven

Dit projectplan focust zich op project 2, de benodigde 'Aanpassing van de Studiekeuzecheck'.

1.2 Projectdoelstelling

Programma Studiesucces wil de binding, de begeleiding en de sociale en academische integratie van de student verbeteren. Om dit te bereiken zijn er voor dit project de volgende projectresultaten geformuleerd:

1. Een nieuwe vragenlijst, waarbij de nadruk komt te liggen op open vragen waarmee de student reflecteert op representatieve concrete ervaringen opgedaan tijdens open dagen, (online) proefstuderen, meelopen, etc;
2. Een verbeterd intakegesprek, waarbij de student welkom heten, zijn/haar reflectie en verwachtingen centraal staan;
3. Een verbeterd advies voor de student, door deze kwalitatiever en persoonlijker van aard te maken.

1.3 Noodzaak en urgentie

In 2017 kende Fontys een instroom van ruim 10.000 voltijd studenten. Van deze groep studenten schrijven ruim 600 studenten zich actief uit in de eerste periode van hun studie (peildatum: 1 november 2017). Deze groep uitschrijvende studenten is voor 1 februari 2018 verdrievoudigd. De grootste redenen om vroegtijdig te stoppen met de studie zijn: verkeerde studiekeuze, de inhoud van de opleiding voldoet niet aan de verwachtingen en persoonlijke omstandigheden (Van den Broek et al., 2017; Van den Broek, Wartenbergh, Bendig-Jacobs, Braam, & Nooij, 2015). Deze studenten scoren bij de Startthermometer significant lager dan gemiddeld op aspecten zoals tevredenheid, sociale en academische integratie. Uit analyse blijkt dat 80% van de studenten die zich uitschrijven bij Fontys niet opnieuw starten met een Fontys-opleiding. Dit is opvallend gezien het brede scala aan opleidingen die Fontys aanbiedt.

Met de huidige invulling van de SKC kan Fontys onvoldoende de student in een vroegtijdig stadium laten reflecteren op zijn studiekeuze en de inhoud van de opleiding. Dit is een gemiste kans gezien de uitvalredenen. Daarnaast kan de huidige invulling van het contactmoment, door het A-B-C-D- advies, te binding tijdens het contactmoment in gevaar brengen wanneer deze te veel als een intake wordt ervaren. Het Programma Studiesucces wil door middel van de nieuwe invulling van de SKC dit beïnvloeden.

1.4 Impact

Fontys streeft met dit project na om bij studenten, die het potentieel hebben om succesvol hun hbo-opleiding te kunnen doorlopen, de sociale en academische integratie te verhogen. Enerzijds wil Fontys voorkomen dat studenten onnodige vroegtijdig uitvallen. Anderzijds wil Fontys de aankomende en startende studenten een warme start geven tijdens de eerste 12 weken van hun studie, zodat de student zich thuis voelt bij Fontys en de student een relatie heeft met zijn medestudenten, docenten en opleiding.

1.5 Belanghebbenden

<i>Belanghebbenden</i>	<i>Soort bijdrage</i>
<i>Intern Fontys</i>	
CvB	Opdrachtgever
Stuurgroep studiesucces	Eigenaarschap en bewaking van het project
Instituten en opleidingen	Eigenaarschap Participatie in de uitvoering
Instroomcoördinatoren, M&C collega's en andere betrokken medewerkers	Ontwikkeling Uitvoering Monitoring
Studenten	Ontwikkeling Uitvoering Monitoring
Dienst M&C en dienst SV met dienst O&O	Expertise t.b.v. optimaliseren van de communicatie en studentenbegeleiding

<i>Extern Fontys</i>	
Geen	Niet van toepassing

1.6 Kritische succesfactoren, randvoorwaarden en beperkingen

Risico	Kans	Impact	Beheersmaatregel	Verantwoordelijke
Ontbreken van draagvlak en acceptatie instituten	Aanwezig	Groot	<ul style="list-style-type: none"> - Continu informeren van directies, teamleiders en instroomcoördinatoren. - Informeren stuurgroep Studiesucces en bijbehorende commissie(s). - Instituutsdirecteuren zorgen voor intern draagvlak 	Projectgroep samen met de instituutsdirecteuren
Implementatie niet tijdig gereed	Onwaarschijnlijk	Klein	<ul style="list-style-type: none"> - Realistisch tijdsplan met vastgestelde data - Communicatie 	Projectgroep
Bekostiging hoger dan verwacht	Onwaarschijnlijk	Klein	<ul style="list-style-type: none"> - Realistisch begroting 	Projectgroep
Beschikbaarheid personeel vanuit de instituten	Aanwezig	Groot	<ul style="list-style-type: none"> - Tijdige en heldere communicatie over de benodigde inzet - Instituutsdirecteuren faciliteren personele ruimte om het project uit te voeren 	Projectgroep samen met de instituutsdirecteuren

1.7 Scope en samenhang

Dit project focust zich op het doorontwikkelen van de SKC. Het project hangt samen met het project 'upgrade studiekeuze activiteiten' en het project 'warm welkom'. Al deze projecten vallen onder eenzelfde stuurgroep en bevatten deels dezelfde projectleden, waarmee samenhang tussen de projecten geborgd wordt.

2 Projectbeheersing

2.1 Gekozen aanpak en tijdspad

Tabel 2 geeft de fasering van het project in activiteiten en tijd weer.

Initiatiefase	
Activiteiten	Tijdspad
<ul style="list-style-type: none"> Formuleren doorontwikkelaspecten en deze laten goedkeuren door de Commissie Studentzaken 	September 2018
<ul style="list-style-type: none"> Concept projectplan opstellen 	Oktober 2018
<ul style="list-style-type: none"> Communicatie intern m.b.t. doorontwikkeling (doelgroepen en activiteiten benoemen) 	Oktober 2018

Definitiefase	
Activiteiten	Tijdspad
<ul style="list-style-type: none"> Op basis van de initiatiefase een definitief projectplan vormgeven en indien nodig ter goedkeuring voorleggen aan de stuurgroep Studiesucces 	November 2018
<ul style="list-style-type: none"> Projectgroep samenstellen 	November 2018

Ontwerpfase	
Activiteiten	Tijdspad
<ul style="list-style-type: none"> Concrete planning maken projectgroep 	November 2018
<ul style="list-style-type: none"> Concept vragenlijst, rapportage student, rapportage instituten, workflow (IT) 	November 2018
<ul style="list-style-type: none"> Concept ontwerp routing en inhoud vragenlijst gereed (gecheckt met de AVG-eisen) 	November 2018
<ul style="list-style-type: none"> Concept voorstel inbedding OER 	November/December 2018
<ul style="list-style-type: none"> Concept voorstel communicatiemiddelen (communicatieplan) + voorstel exposure extern 	November/December 2018
<ul style="list-style-type: none"> Concept voorstel invulling trainingen 	Januari 2019
<ul style="list-style-type: none"> Intern voortgang bespreken 	Doorlopend

Uitvoeringsfase	
Activiteiten	Tijdspad
<ul style="list-style-type: none"> Definitief voorstel communicatiemiddelen en start uitrol 	Januari 2019
<ul style="list-style-type: none"> Definitieve invulling trainingen vaststellen, data prikken voor uitvoering en werving starten 	Januari 2019
<ul style="list-style-type: none"> Communicatie over definitieve SKC-tool, communicatiemiddelen, invulling en data trainingen en exposure extern. 	Doorlopend vanaf februari 2019
<ul style="list-style-type: none"> Definitieve ontwerp en routing vragenlijst omzetten in SKC-tool (IT) 	Februari 2019
<ul style="list-style-type: none"> Communicatiemiddelen online (student) 	Maart/april 2019
<ul style="list-style-type: none"> Start trainingen 	Maart/april 2019
<ul style="list-style-type: none"> SKC-tool gereed voor gebruik 	April 2019
<ul style="list-style-type: none"> Externe exposure uitrollen 	April/mei 2019
<ul style="list-style-type: none"> Intern voortgang bespreken 	Doorlopend

Afsluitingsfase	
Activiteiten	Tijdspad

• Evaluatie projectgroep	Juni 2019
• Evaluatie instituten	Maart /april 2020
• Evaluatie stuurgroep met voorstel opstellen voor doorontwikkeling stuurgroep	Maart /april 2020
• Eerste onderzoeksinzichten gereed	Najaar 2020

Tabel 2: Fasering

2.2 Projectorganisatie en bijbehorende governance

Overleg	Frequentie	Inhoud	Input	Escalatie naar
Stuurgroep	4 x per jaar	Voortgang project en dilemma's	Lijnverantwoordelijke loopbaanketen	CvB
Instituten	3 x per jaar	Inzichten waarvoor projectplan wordt opgesteld	Projectgroep	Stuurgroep
Projectgroep	1 x per maand	Voortgang project en dilemma's	Projectleden en pilotinstituten	Lijn verantwoordelijke loopbaanketen

Tabel 3: Projectorganisatie en governance

2.3 Projectbegroting

Wat	Inzet	Bedrag
Projectleiding	• 1 medewerker SV (0,2 fte, norm)	€ norm
Projectleden	• 2 medewerkers SV – SKA (0,2 fte, norm)	€ norm
	• 1 medewerker SV – B&O (0,1 fte, norm)	€ norm
	• 2 medewerkers SV – SA (communicatie) (0,1fte, norm)	€ norm
	• 1 medewerker M&C – CO (0,1 fte, norm)	€ norm
	• 1 medewerker M&C – MK (0,1 fte, norm)	€ norm
IT ontwikkeling	• 1 medewerker IT (100 uur, schaal 11)	€ norm SV
Totaal lasten (bekostiging vanuit strategische middelen)		€geen

Bronnen

Deci, E., Ryan, R. (2002), Overview of Self-Determination Theory: An organismic Dialectical Perspective, in *Handbook of Self-Determination Research*, p. 3-34, Rochester.

Dennis, J.M., Phinney, J.S., & Chuatecom, L.I. (2005). *The role of motivation parental support, and peer support in the academic success of ethnic minority first-generation college students*. *Journal of College Student Development*, 46(3), 223-236.

Elffers, L. (2017). De overgang van vmbo naar mbo: een stelselmatig struikelblok. In R. van Schoonhoven, J. Maarse, & F. Studulski (Eds.), *Kansrijk schakelen tussen vmbo en mbo* (pp. 45-56). Utrecht: Sardes.

Fontys Hogescholen. (2016). *Fontys Focus 2020*. Gedownload op 12 september 2018 van <https://fontys.nl/Over-Fontys/Wie-zijn-wij/Onze-ambities.htm>

Fontys Hogescholen. (XX). *Fontys Focus Student*. Gedownload op 12 september 2018 van <https://fontys.nl/Over-Fontys/Wie-zijn-wij/Onze-uitgangspunten/Beleidsagendas.htm>

Fontys Hogescholen (2017). *Fontys Waardenset*. Gedownload op 12 september 2018 van <https://fontys.nl/Over-Fontys/Wie-zijn-wij/Onze-ambities.htm>

[Meens, E.E.M. \(2018\). Motivation: Individual differences in students' educational choices and study success. \(Doctoral dissertation\). Tilburg University.](#)

Tinto, V. (1993). *Leaving college: rethinking the causes and cures of student leaving (2nd ed.)*. Chicago: the University of Chicago Press.

Tinto, V. (2012) *Completing College. Rethinking institutional action*. Chicago, The University Of Chicago Press

Van den Broek, A., Wartenbergh, F., Bendig-Jacobs, J., Braam C., & Nooij, J. (2015). Monitor beleidsmaatregelen. Onderzoek in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Van den Broek, A., Wartenbergh, F., Bendig-Jacobs, J., Tholen, R., Duysak, S. & Nooij, J. (2017). Monitor beleidsmaatregelen. Onderzoek in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.